

Neoliberalizem ima vsekakor veliko skupnega z antiintelektualizmom, ki je starejša oblika popolne družbene arbitrarnosti, pragmatičnosti in udobnosti. Kakor antiintelektualizma tudi neoliberalizma ne zanima elaboriranje znanj oz. vednosti, še manj njuna kognitivna dimenzija, pač pa le izhodiščni vložek in končni dobiček ubrane strategije. Kakor antiintelektualizem bi tudi neoliberalizem rad družbam in skupnostim podtaknil svojo doktrino kot set nerazločljivih in naturaliziranih vrednot, kakršne učinkujejo in delujejo na verovanjski ravni, ki naj bi vrh tega bile še neizogibne, obigatorne in nevprašljive. Prav tako kakor antiintelektualizem želi tudi neoliberalizem z majhnim vložkom in energijo (zgolj z na hitro pridobljenimi kompetencami in aplikacijo brez temeljnih raziskav in dolgoletnih študij) iztržiti čim večji dobiček. Podobno velja za neoliberalno premestitev javnih dobrin v zasebno sfero (in transfiguracijo javnih financ v privatno lastnino), ki seveda spominja na antiintelektualno *antijavno* tendenco k oblikovanju zaprtih krogov oz. klik in delitev sredstev zgolj preverjenim brez javnih pojasnil in argumentacije, ki je precej starejša od neoliberalizma (neoliberalizem te stare *nejavne* strategije preprosto prevzame, legitimira in legalizira). In še bi lahko naštevali, pa za zdaj recimo le, da je srednjeevropski prostor, v katerem je kronični oz. endemični antiintelektualizem zelo močna mentalna paradigma, odličen teren za uspešno invazijo neoliberalizma in za razkroj že tako malo koherentne družbe, saj se strukturno izredno dobro ujemata (cf. Kramberger, 2003).

Med antiintelektualne procedure, ki v močno antiintelektualnem prostoru – srednjeevropski prostor je zaradi socio-političnih in zgodovinskih specifik pretežno prav tak – nemalokrat povzemajo videze ali vulgarne reprezentacije intelektualnih procedur, sodi tudi ustvarjanje videza socialne dinamike tam, kjer zaradi strukturnih aporij, cenzur in ponotranjenih ter naturaliziranih samocenzur, implicitnih v vrsti utečenih praks v izobraževalnem in družbenem sistemu, te dinamike ni. Na njenem mestu vlada mehanična – sebi identična in samodejna – transmisija konformizma, ki naj bi prek privilegirane osebne pozicije posameznika ali posameznice zagotavljal »primernim« osebam zasedbo najvišjih pozicij v družbi (s čimer se zakrije delovanje interesnih skupin in klik), s čimer naj bi bila naturalizirana in dosežena prilagoditev populacije na družbeno neenakost.⁴⁰ Naturalizacija konformistič-

40 Obe knjigi, ki sva jih napisala Drago B. Rotar in jaz (Kramberger in Rotar, 2010 in 2011), si skozi študije primerov preteklih in sedanjih dogajanj prizadevata prodreti v jedro in manifestacije tega *antiintelektualnega* in *nemišljenega*, ki delujeta kot močna epistemološka ovira za mišljenje, ter ju pripeljati v vidno polje, kjer bi ju bilo mogoče reflektirati.